

Kort overzicht plan

Verbetering gezette steenbekleding dijkvak Ser-Lippenspolder en een gedeelte van de Nieuw Othenepolder

Begin 2001 vindt de aanbesteding plaats van de verbetering van het dijkvak Ser-Lippenspolder en een gedeelte van de Nieuw Othenepolder. De uitvoering hiervan is gepland medio 2001. Het werk is een onderdeel van het project Zeeweringen. Hierin werken Rijkswaterstaat, de Zeeuwse waterschappen en de Provincie Zeeland samen aan het versterken van de dijken.

Voor het werk is een dijkverbeteringsplan geschreven. In dit korte overzicht zijn de belangrijkste punten samengevat.

1. Project Zeeweringen

Een groot deel van de Nederlandse dijken wordt aan de zeezijde tegen golven beschermd door een glooiing met een toplaag van zetsteen. Uit waarnemingen van de waterschappen en de Technische Adviescommissie voor de Waterkeringen is naar voren gekomen dat bij zeer zware stormen deze steenbekleding onvoldoende bescherming biedt. Anders gezegd: de steenbekleding is in veel gevallen te licht.

Het Ministerie van Verkeer en Waterstaat heeft het projectbureau Zeeweringen opdracht gegeven de gezette steenbekledingen van de dijken in Zeeland op sterkte te brengen. De werkzaamheden worden over een lange periode uitgesmeerd. Dit heeft te maken met de hoge kosten en de omvang van het totale werk. Om veiligheidsredenen wordt er alleen van 1 april tot 1 oktober, buiten het stormseizoen, aan de dijken gewerkt. Evenals in de voorafgaande periode 1997-2000 concentreren de werkzaamheden zich in 2001 langs de Westerschelde. De versterking van de volgende dijkvakken wordt voorbereid met het oog op start van de uitvoering in 2001: Ser Lippens- en Nieuw Othenepolder, Paviljoenpolder, Waarde- Westveerpolder, Perkpolder en Biezelingsche Ham. Mogelijk vinden in 2001 nog afrondende werkzaamheden plaats op de dijkvakken nabij DOW-Terneuzen en Hansweert, waar reeds in 2000 gestart is.

2. De huidige dijk

Het dijkvak Ser-Lippenspolder en het gedeelte van het dijkvak Nieuw-Othenepolder ligt in het beheersgebied van waterschap Zeeuws-Vlaanderen voor de bebouwde kom van Terneuzen. De locatie is weergegeven op de bijgevoegde situatietekening. Het gedeelte dat is geselecteerd voor verbetering heeft een totale lengte van ongeveer 1050 m. De oostgrens ligt bij de uitwateringssluis Othene dijkpaal (dp) 84+15 m, de westgrens is de Rijksdijk nabij dijkpaal (dp) 94+85 m.

De kern van de dijk bestaat uit zand, die is afgedekt met een kleilaag met een dikte van meer dan 90 cm.

De bekleding onderop de glooiing bestaat voornamelijk uit basalt; ook komt een vak Doornikse blokken en 2 lange en brede stroken met koperslakblokken voor. Het gedeelte hierboven is bijna helemaal bekleed met vlakke betonblokken. Bij de uitwateringssluis komt ook een vakje diaboolblokken en een strookje basalt voor. Op de berm liggen nog enkele rijen betonblokken. Het overige deel van de berm en bovenbeloop hebben een bekleding van gras op klei.

Met uitzondering van een klein gedeelte komt langs het traject een bestorting voor onderaan de teen of op het slik, met daarboven op een aantal plaatsen een schelpenrand.

Langs het dijkvak ligt een slikgebied. Slikgebieden zijn van betekenis als kraamkamer en opgroei gebied voor mariene fauna. Er zijn geen broedende, rustende of voedselzoekende vogels aanwezig.

De teenbestorting van het dijkvak Ser Lippens en een gedeelte van de Nieuw-Othenepolder is marginaal begroeid. De natuurpotentie van de teenbestorting wordt iets hoger ingeschat.

De natuurwaarde van de glooiingen in de getijdenzone varieert van marginaal tot matig-redelijk begroeid. Een hogere potentie is hier gelet op de spaarzame begroeiing van bruinwieren niet reëel. In de zone boven gemiddeld hoog water worden 6 - 8 soorten zoutplanten aangetroffen.

005270 2000 PZST-P-00131 com

Kort overzicht plan verbetering gezette steenbekle

De dijk heeft verder een zekere cultuurhistorische waarde vanwege de verscheidenheid in toegepaste bekledingsmaterialen.

3. Toetsing van de dijk

De dijken in Zeeland moeten een superstorm kunnen weerstaan met een kans van voorkomen van gemiddeld eens in de 4000 jaar. Uit toetsing door het waterschap blijkt, dat het gedeelte boven gemiddeld hoog water wordt beoordeeld als onvoldoende. Ook het deel in de getijdenzone is, uitgezonderd een vak met Doornikse steen en een gedeelte basalt onderin de glooiing, als onvoldoende beoordeeld. De onvoldoende gedeelten moeten worden verbeterd.

Het niveau van de berm ligt te laag en dient te worden verhoogd. De bestaande grasbekleding op het bovenbeloop hoeft niet te worden aangepast.

4. Keuze en motivatie van de nieuwe constructie

Bij de keuze van een nieuwe dijkbekleding voor de onvoldoende sterke gedeelten, geldt een aantal uitgangspunten. Naast de eis dat de materialen voldoen aan de huidige veiligheidsnormen, zijn dit onder meer:

- de keuze van de bekleding is gericht op herstel en zo mogelijk verbetering van de huidige natuurwaarden op de dijk;
- er wordt gestreefd naar maximaal hergebruik van materialen en toepassing van milieuvriendelijke materialen;
- er wordt gestreefd naar zo laag mogelijke kosten.

Binnen de specifieke situatie en rekening houdend met de uitgangspunten, is voor het dijkvak Ser-Lippenspolder en gedeelte van de Nieuw-Othenepolder gekozen voor de in onderstaande tabel genoemde materialen.

Traject [dijkpaal]	niveau [m t.o.v. NAP]	bekleding
84+15 - 84+80	0 - 5,85	basaltzuilen
84+80 - 85+37	0 - 5,85	basaltzuilen
85+37 - 94+85	1,56 - 5,85	betonzuilen
90+50 - 94+85	-1 - 1,56	basaltzuilen eventueel aangevuld met betonzuilen

Tabel Gekozen bekledingstypen

Het bovenste gedeelte van de glooiing wordt dus, uitgezonderd de eerste 120 m aansluitend op de uitwateringssluis Othene, gemaakt van betonzuilen. Beneden op de glooiing worden basaltzuilen hergebruikt. Naar verwachting zijn er genoeg geschikte basaltzuilen voor hergebruik aanwezig, maar mocht tijdens de uitvoering blijken dat dit niet zo is dan wordt in de plaats van basaltzuilen het meest westelijke deel gemaakt van betonzuilen. Naast het verbeteren van de steenbekledingen wordt ook de berm verhoogd en wordt op een aantal plaatsen de kreukelberm en het teenschot vernieuwd. Op de berm van de dijk wordt een onderhoudspad aangelegd van asfalt.

5. Effecten op de omgeving

Natuur

Het werken aan de dijk leidt tijdelijk tot negatieve effecten op de aanwezige natuur. De gekozen constructie waarborgt echter op termijn herstel en zo mogelijk een geringe verbetering van de aanwezige natuur. Waterschap Zeeuws-Vlaanderen staat op het aan te leggen onderhoudspad recreatief medegebruik toe. Het intensievere gebruik dat hieruit kan voortvloeien, heeft nauwelijks nadelige effecten wegens het ontbreken van broedende, rustende of voedselzoekende vogels.

Landschap en cultuurhistorische waarden

Het projectbureau streeft ernaar het continue lijnvormige karakter van de dijk te behouden door de onderscheiden horizontale zones en grenzen hiertussen, te benadrukken. De lichtere betonblokken en hieronder basaltzuilen, voldoen aan deze wens. Nabij de uitwateringssluis is voor de hele glooiing gekozen voor een goede visuele aansluiting met basaltzuilen. Na een andere aanblik van het dijktralud in de eerste jaren, komt na verloop van tijd weer een natuurlijker aanblik terug door toegenomen

begroeiing. Tevens wordt geprobeerd zoveel mogelijk cultuurhistorische waarde van de dijk te behouden door hergebruik van de vrijkomende natuursteen.

Recreanten en omwonenden

Tijdens de uitvoering van het werk kan verkeershinder op de aanvoerwegen optreden. Door, in overleg met de wegbeheerder, de aan- en afvoerroutes zorgvuldig te kiezen, worden eventuele geluidsoverlast en verkeershinder tot een minimum beperkt. Ook is de dijk tijdens de uitvoering tijdelijk niet toegankelijk voor recreanten. Na de aanleg is de betreedbaarheid van de dijk gelijkwaardig aan de bestaande situatie. Het waterschap staat recreatief fietsen en wandelen op de onderhoudstrook toe.

Landbouw

Tijdens de uitvoering van het werk kan het maaibeheer van het buitenbeloop van de dijk geen doorgang vinden. Waterschap Zeeuws-Vlaanderen neemt hierover contact op met de gebruiker(s).

6. Ter inzage en reageren

De volledige planbeschrijving "Verbetering gezette steenbekleding Ser Lippenspolder en een gedeelte van de Nieuw Othenepolder" zal van 6 oktober tot en met 3 november ter inzage liggen bij het waterschap en bij de gemeente Terneuzen: tijdens de openstellingstijden bij de balie van de sector Stadsontwikkeling- en beheer in het stadhuis, Oostelijk Bolwerk 4, Terneuzen. U kunt hierop een schriftelijke reactie geven aan het dagelijks bestuur van waterschap Zeeuws-Vlaanderen, Kennedylaan 1, Postbus 88, 4530 AB Terneuzen.

COLOFON

Dit is een uitgave van waterschap Zeeuws-Vlaanderen in samenwerking met het Projectbureau Zeeweringen. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:

Waterschap Zeeuws-Vlaanderen
Kennedylaan 1, Postbus 88,
4530 AB Terneuzen
Tel. 0115-641187 Fax. 0115-641200

Projectbureau Zeeweringen
Piet Heinstraat 77, Postbus 114,
4460 AC Goes
Tel. 0113-241370 Fax. 0113-216124

Westerscheide

